

РЕШЕНИЕ

№ 18690

гр. София, 03.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 17.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **5721** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на И. И. С., гражданин на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 6050/13.5.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят иска отмяна на решението. Твърди, че е постановено поради нарушение на материалния закон и при несъответствие с неговата цел. Твърди, че той и семейството му са членове на религиозната общност „Свидетели на Й.“, чиято дейност първоначално била ограничена, а впоследствие и забранена и обявена за екстремистка; членовете ѝ са преследвани и наказателно осъждани. Самият жалбоподател още в училище е имал проблеми. Отказал е да участва във военни обучения поради религиозните си убеждения, но възраженията му били отхвърлени. Невъзможността свободно да изповядва религията си, както и предстоящото отбиване на военната служба и възможността по-късно да участва във военни действия в Украйна са го подтикнали да напусне страната по произход. Оспорва изводите на административния отказ за липса на предпоставки за предоставяна не закрила. Това, че той лично или неговите родители не са били задържани не изключва наличието на сериозна заплаха за живота или здравето на жалбоподателя. Не е изследвано дали жалбоподателят познава религиозното учение, към което принадлежи, нито са

събирани доказателства за неговата принадлежност. Излага подробни правни аргументи относно наличието на предпоставките на приложимите норми на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ, които ще бъдат обсъдени по-долу.

Не са събрани факти относно състоянието на сигурността в Русия и гарантирането на основните права там.

В писмените бележки твърди, че са допуснати множество процесуални нарушения във връзка със събиране на доказателствата. Административният акт е немотивиран.

Ответникът по жалбата – председателят на Държавната агенция за бежанците, я оспорва и моли съда да се отхвърли. Правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

СГП не взе становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба, подадена на 31.8.2023 г. от жалбоподателя за предоставяне на международна закрила до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). Оспорващият е роден на 8.7.2003 г. в обл. Р., Руската федерация/РФ/, гражданин на тази държава, християнин, неженен. Личните му данни са установени въз основа на представен документ за самоличност – национален паспорт. Мотивирал е молбата си с принадлежността си към „Свидетели на Й.“, както и че поради това може да бъде ангажирана наказателната му отговорност.

В проведени две интервюта /от 2.2.2024 г. и от 9.10.2023 г./ за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че през м. август е напуснал РФ легално със самолет за Турция, след което с автобус и българска виза е пристигнал Република България, на 20.8.2023 г. Останалите изложени от него факти ще бъдат обсъдени по-долу.

С обжалваното в това производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл.168, ал.1 от АПК), на основанията, посочени в чл.146 от АПК, съдът намира, че

решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – председателя на агенцията, доколкото той по силата на чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ притежава правомощието да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведени са две интервюта с кандидата, на разбираем от него език. При провеждане на процедурата по подаване на процесната молба за убежище не се установяват съществени процесуални нарушения.

Неоснователно е твърдението, че не е изследвано дали жалбоподателят познава религиозното учение, към което твърди, че принадлежи. Видно от протоколите от двете интервюта, на жалбоподателя е дадена възможност подробно да обясни за религиозната си принадлежност; тя не е поставена под съмнение/приета за недостоверна от страна на ответника.

Неоснователно е твърдението, че не са събрани факти относно състоянието на сигурността в Русия и гарантирането на основните права там. Видно от административната преписка, към нея е приложена справка от 14.3.2024 г., изготвена от ДАБ относно обстановката в Руската федерация. Тази справка е и обсъдена видно от мотивите на оспорения акт.

Не се установяват процесуални нарушения, а още по-малко – съществени такива във връзка със събиране на доказателствата в административното производство.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост.

В разглеждания случай настоящият състав намира, че не може да се направи извод за кумулативното на посочените по-горе предпоставки. Видно от събраните по делото доказателства счита, че следва да се направи извод, че по отношение на жалбоподателя не съществуват основателни опасения от преследване по критериите на чл. 8, ал. 1 ЗУБ и в частност – на чл. 8, ал. 5, т. 2 и 5 ЗУБ.

По отношение на твърдяната религиозна принадлежност от жалбоподателя настоящият състав намира, че не може да се направи извод за наличието и на предпоставките на чл. 8, ал. 4 ЗУБ. Действително, видно от изложеното от него в интервюто от 9.10.2023 г. се сочи, че в училище е имал учител, който е бил и служител на Федералната служба за безопасност, който е разпитвал относно религиозната общност на жалбоподателя. Същото следва да се отбележи и за случката с това, че е отказал да яде геврек поради религиозната си принадлежност и учителката само го попитала дали е член на „Свидетели на Й.“. Но, тази част от бежанската история, дори и да се приеме за достоверна, не може да доведе до извод за тежки нарушения на правата на ищеца – нито по своето естество, нито по своята повторяемост.

По отношение на твърденията за това, че не е искал да участва във военни учения /без

да посочи в техникума защо/, заместник директора е казал, че ако не участва, че го изключат, поради което взел решение да напусне. Дори и да се приеме за достоверно това обстоятелство, отново не може да се направи извод за наличието на предпоставките по чл. 8, ал. 4 ЗУБ. Не може да се направи извода за наличие на основателни опасения от преследване. На първо място, не е изложил защо отказва да участва във военни учения /не е посочил религиозната си принадлежност/. На второ място, твърди, че е напуснал страната само поради това, че заместник-директорът е казал, че ще го изключат от училище. Не се установява/ не се сочи да е направил други справки/консултации; не се установява дали би могъл да продължи обучението си в друго училище именно поради този отказ, продиктуван именно поради неговата религиозна принадлежност към „Свидетели на Й.“.

Не може да се направи извод по отношение на него да са налице действия по чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ – действия на наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

Действително, се установява, че в РФ е обявена частична мобилизация на 21 септември 2022 г., както и свързани с това законодателни мерки, свързани със завишена отговорност за престъпления против военната служба.

Действително /като на съда е служебно известно/, руските граждани подлежат на наборна военна служба, два пъти годишно, за лица от 18 до 27 г., но има възможност и за отлагане на военната служба /поради определени предпоставки/ или алтернативна служба при определени условия – напр. вътрешни религиозни убеждения.

По решение на Конституционния съд на РФ вътрешните убеждения не трябва да се доказват, но трябва да се обосноват. Не е достатъчно например някой да заяви пред наборната комисия, че е пацифист. Той трябва да обясни защо ценностната му система не му позволява да отиде в казармата. В такъв случай е допустимо комисията да направи проверка дали декларираните убеждения са истинни./В този смисъл <https://www.dw.com/bg/%D1%80%D1%83%D1%81%D0%B8%D1%8F-%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5-%D0%B4%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%89%D0%B0-%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D0%BE%D0%B9%D0%BD%D0%B0/a-61433535/>.

Ноторно известно е, а на съда е и служебно известно /така мотивите по адм.д. № 10279/2023 г./, че на наборните войници от руската армия е забранено да служат в чужбина, вкл. и на фронта в Украйна. В Украйна по закон се сражават единствено професионални военни, както и такива на договорен принцип. Нещо повече – професионалните военнослужещи, които откажат да служат в Украйна, могат да бъдат уволнени или преместени ако поискат, но не подлежат на наказателно преследване.

По отношение на жалбоподателя се установява единствено, че е получил „повиквателна“ /л. 135/. От него, както и при съвкупната преценка с обсъдените по-горе доказателства, не може да се направи извод, че е съществувала реална опасност жалбоподателят да бъде подложен на преследване по смисъла на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, а именно наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3.

От събраните доказателства не може да се направи извод в тази насока. Действително, при отказ, като наборник, да се яви за обучение, подлежи на наказателна отговорност

- член 332 от Наказателния кодекс на Руската федерация, за неизпълнение на заповед. Но, не може да се направи извод, че тази отговорност съвпада с фактическия състав на цитираната по-горе норма на ЗУБ.

Не се установява, нито се излагат твърдения обаче жалбоподателят да е бил преследван заради невявяването на представената повиквателна, нито за отказа си да „носи оръжие“, именно поради който твърди, че е напуснал страната. Аргумент в тази насока е това, че жалбоподателят е напуснал РФ легално. Не може да се направи извод, че са налице обективни обстоятелства, които да обосноват основателни опасения от преследване именно поради отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3 от ЗУБ.

Ето защо съдът намира, че не може да се направи извод, че у жалбоподателя е имало или би могло да възникне основателен страх по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, както и чл. 8, ал. 5, т. 2 и 5 ЗУБ. Не може да се приеме, че са налице такива действия, при които да е налице реална опасност жалбоподателят да понесе наказателно преследване или друго наказание в случай на отказ да се яви на военна служба във връзка с тези военни действия. А още по-малко може да се направи извод такъв предполагаем отказ да предполага извършване на престъпление или на деяние по чл.12,ал.1,т.1-3 ЗУБ.

По отношение на представените документи във връзка с преследването на членове на религиозната общност, на която жалбоподателят твърди, че принадлежи. Действително видно от представените от ответника справки, както и от представените от жалбоподателя документи /доклад на А. интернешънъл“, както и разпечатки от страницата на DW/ се установява, че по отношение на членове на религиозната общност „Свидетели на Й.“ са предприемани действия по наказателно или друг вид преследване.

Същевременно обаче настоящият състав намира, че посочените документи не са достатъчни, за да обосноват извод за наличие на предпоставките на чл. 8, ал.1 ЗУБ. Не се установява конкретно жалбоподателят да е бил преследван по такъв начин именно заради изявената своя религиозна принадлежност. Аргумент в тази насока е и това, че липсват изявления за такава пред официалните власти. Вместо това – той е имал възможност да напусне страната легално, като е минал през всички паспортни проверки на летището и легално е пристигнал в Република България.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с фактите по делото. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на

Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход.

Видно от представената справка, от 14.3.2024 г. следва да се направи извод, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. "в" от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилието в Руската федерация се установява, че състоянието на сигурността в държавата по произход е стабилно. Не би могло да се направи извод, че е налице реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. От справките се установяват неблагоприятни последици от войната в Украйна в икономически аспект, но също така и предприемане на резултатни мерки от страна на властите за овладяване на тези последици.

Не е налице реална опасност от :

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

От доказателствата по делото не може да се направи извод, че са налице факти, въз основа на които да се приеме, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата - смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Действително, се установява /така обсъдените по-горе писмени доказателства/, че на територията на РФ са предприети действия за преследване на опозиционни партии или сдружения, вкл. и „Свидетели на Й.“, чиято дейност не съвпада с официалната политика там. Но, от тези установявания не би могло да се приеме, че има посочената по-горе реална опасност за жалбоподателя.

Както бе посочено по-горе, не се установява той, като твърдяч член на тази общност, да е декларирал официално принадлежността си към нея, нито да е имал такова поведение, което да е основание за ангажиране на отговорност за него, която отговорност би покрила критериите по чл. 9, ал. 1 ЗУБ., а именно: смъртно наказание, нечовешко отношение и т.н. именно поради религиозна принадлежност.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България. Личните мотиви на молителя да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното

решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материално-правните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. И. С., гражданин на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 6050/13.5.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: